

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо ввезення, обліку, розподілу гуманітарної допомоги, особливостей оподаткування відповідних операцій та подання звітності

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про гуманітарну допомогу" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 451 із наступними змінами):

1) статтю 1 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів і понять

У цьому Законі наведені нижче терміни та поняття вживаються в такому значенні:

1) безоплатна допомога (пересилка, виконання робіт, надання послуг) – надання гуманітарної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсацій донорам гуманітарної допомоги;

2) гуманітарна допомога – цільова адресна безоплатна допомога у грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами з мотивів гуманності отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують допомоги у зв'язку із соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, скрутним фінансовим становищем, введенням воєнного або надзвичайного стану, виникненням надзвичайної ситуації або тяжкою хворобою конкретної фізичної особи, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту;

3) донори гуманітарної допомоги (далі – донори) – юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства України або іноземної держави, та фізичні особи, що перебувають в Україні або за її межами, які добровільно надають гуманітарну допомогу отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за її межами;

4) заходи офіційного контролю – фітосанітарний контроль, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, що здійснюються згідно із законодавством України;

5) отримувачі гуманітарної допомоги – юридичні особи, а також акредитовані представництва іноземних держав, міжнародних та іноземних гуманітарних організацій в Україні (без створення юридичної особи), визначені у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку отримувачами гуманітарної допомоги:

а) громадські об'єднання, у тому числі громадські об'єднання ветеранів війни, громадські об'єднання осіб з інвалідністю, підприємства та організації, засновані ними та створені у порядку, визначеному Законом України "Про громадські об'єднання", – для здійснення їхньої статутної діяльності без мети одержання прибутку;

б) неприбуткові державні та комунальні підприємства, установи, організації та органи місцевого самоврядування;

в) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або інший уповноважений центральний орган виконавчої влади – для забезпечення сил цивільного захисту, що підпорядковані таким органам;

г) Товариство Червоного Хреста України та його обласні і місцеві організації із статусом юридичної особи, через які це товариство здійснює свою діяльність відповідно до Статуту Товариства Червоного Хреста України та Закону України "Про Товариство Червоного Хреста України";

г) благодійні організації, утворені у порядку, визначеному Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації";

д) релігійні організації, зареєстровані у порядку, визначеному Законом України "Про свободу совісті та релігійні організації";

е) установи, підприємства, заклади незалежно від форми власності, що здійснюють реабілітацію осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю відповідно до державних соціальних нормативів у сфері реабілітації, надавачі соціальних послуг, внесені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

е) надавачі медичних та/або реабілітаційних послуг незалежно від форми власності, що уклали договір про медичне обслуговування населення з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення,

заклади охорони здоров'я, що належать до сфери управління суб'єктів сектору безпеки і оборони;

ж) відокремлені підрозділи іноземних неурядових організацій, акредитовані в Україні;

з) представництва міжнародних міжурядових організацій в Україні (без створення юридичної особи);

и) дипломатичні представництва, консульські установи іноземних держав в Україні;

б) набувачі гуманітарної допомоги – фізичні та юридичні особи, які потребують допомоги і яким вона безпосередньо надається. Набувачі гуманітарної допомоги із статусом юридичної особи визначаються відповідно до підпунктів "а", "б", "в", "г", "ґ", "д", "е", "є" пункту 5 цієї статті";

2) у статті 3:

а) назву викласти в такій редакції:

"Стаття 3. Підстави для здійснення гуманітарної допомоги, її розподілу, перерозподілу, передачі іншим набувачам";

б) частину третю викласти в такій редакції:

"Зміна отримувача гуманітарної допомоги можлива лише за письмовим погодженням з донором такої допомоги, крім випадків, якщо таке погодження було надано донором під час його пропозиції про надання гуманітарної допомоги або передбачено правочином щодо здійснення гуманітарної допомоги";

в) доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту:

"Отримувачі гуманітарної допомоги мають право здійснювати розподіл або перерозподіл гуманітарної допомоги між набувачами гуманітарної допомоги з дотриманням її цільового призначення без додаткового погодження з донором. Набувачі гуманітарної допомоги – юридичні особи, визначені підпунктами "а", "б", "в", "г", "ґ", "д", "е", "є" пункту 5 статті 1 цього Закону, мають право здійснювати передачу одержаної від отримувача гуманітарної допомоги іншим набувачам за погодженням з отримувачем такої допомоги, наданим у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з дотриманням її цільового призначення.

У період дії воєнного або надзвичайного стану та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування Кабінет Міністрів України має право:

встановлювати спрощений порядок визнання допомоги гуманітарною за декларативним принципом, без прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженим державним органом з питань гуманітарної допомоги;

розглядати та приймати рішення про розширення переліку отримувачів гуманітарної допомоги";

3) абзац п'ятий частини першої статті 5 викласти в такій редакції:

"забезпечення ведення автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

4) у частині другій статті 6:

а) абзаци третій і четвертий викласти в такій редакції:

"транспортних засобів, що надходять у період проведення антитерористичної операції, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, для отримання і використання Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною спеціальною службою транспорту, Національною поліцією України, Національною гвардією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною міграційною службою України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, іншими державними органами, які входять до складу сектору безпеки і оборони України, а також для використання військовослужбовцями з метою забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації. У такому випадку державні органи, які входять до складу сектору безпеки і оборони України, мають статус отримувача гуманітарної допомоги, а з моменту використання таких транспортних засобів – статус набувача гуманітарної допомоги;

транспортних засобів, призначених для перевезення більше восьми осіб, та автомобілів, обладнаних для перевезення осіб з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення, що передаються для використання установам соціального захисту населення, надавачам соціальних послуг, внесеним до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу, закладам охорони здоров'я, реабілітаційним закладам незалежно від форми власності чи фізичним особам – підприємцям, які у встановленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та/або мають право на надання реабілітаційної допомоги, з якими головний розпорядник бюджетних коштів уклав договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, закладам охорони здоров'я, що належать до сфери управління суб'єктів сектору безпеки і оборони, закладам освіти, громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, підприємствам та організаціям, заснованим ними, громадським організаціям та іншим об'єднанням ветеранів війни, а також транспортних засобів, призначених для Товариства Червоного Хреста України, його обласних і місцевих організацій із статусом юридичної особи, через які це товариство здійснює свою діяльність відповідно до Статуту Товариства Червоного Хреста України та Закону України "Про Товариство Червоного Хреста України";

б) в абзаці п'ятому:

слова "або центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення" виключити;

доповнити другим реченням такого змісту: "У такому випадку зазначені органи виконавчої влади мають статус отримувача гуманітарної допомоги";

5) частину першу статті 8 викласти в такій редакції:

"Митне оформлення вантажів (товарів) без справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів, здійснюється митними органами за наявності рішення відповідних спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги про визнання таких вантажів (товарів) гуманітарною допомогою, а в період дії воєнного або надзвичайного стану, під час виникнення надзвичайної ситуації та протягом трьох місяців після їх припинення чи скасування – у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

б) статтю 9 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Товари (предмети) гуманітарної допомоги, які не можуть бути використані за цільовим призначенням, можуть бути повернуті донору у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів донора".

У зв'язку з цим частини четверту – восьму вважати відповідно частинами п'ятою – дев'ятою;

7) статтю 10 викласти в такій редакції:

"Стаття 10. Порядок надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам

Керуючись принципами гуманності, з метою подолання наслідків воєнного або надзвичайного стану, а також наслідків надзвичайних ситуацій Україна може надавати гуманітарну допомогу іншим державам.

Рішення про надання Україною гуманітарної допомоги приймає Президент України.

Гуманітарна допомога може надаватися в натуральній або грошовій формі, у вигляді надання послуг або виконання робіт, зокрема, у вигляді залучення сил цивільного захисту для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, для життєзабезпечення постраждалих та/або залучення формувань служби медицини катастроф для надання медичної допомоги постраждалим.

Гуманітарна допомога іншим державам надається Україною без прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженим державним органом з питань гуманітарної допомоги.

Порядок надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення та пропуск через митний кордон України товарів як гуманітарної допомоги України іншим державам здійснюється шляхом подання митної декларації за формою єдиного адміністративного документа, без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Гуманітарна допомога у вигляді грошових коштів надається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зовнішніх зносин, шляхом перерахування коштів в іноземній валюті на банківський рахунок іноземної держави. Перерахування коштів здійснюється у встановленому законодавством порядку.

Гуманітарна допомога у вигляді залучення сил цивільного захисту з метою проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, для життєзабезпечення постраждалих тощо надається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або іншим уповноваженим центральним органом виконавчої влади, якому підпорядковані такі сили.

Гуманітарна допомога у вигляді залучення формувань служби медицини катастроф для надання медичної допомоги постраждалим у разі виникнення надзвичайних ситуацій надається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, спільно з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту";

8) статтю 11 доповнити частиною восьмою такого змісту:

"Інформація про надходження та розподіл гуманітарної допомоги, крім інформації про гуманітарну допомогу, що є товарами військового призначення та/або подвійного використання чи отримувачами та/або набувачами якої є Збройні Сили України, правоохоронні органи, інші військові формування, утворені відповідно до закону, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, військові адміністрації, утворені відповідно до законодавства, суб'єкти, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, або суб'єкти, які залучаються до боротьби з тероризмом, визначені Законом України "Про боротьбу з тероризмом", не є конфіденційною інформацією або комерційною таємницею та може надаватися з урахуванням вимог, встановлених Законом України "Про доступ до публічної інформації";

9) частину четверту статті 12 викласти в такій редакції:

"Отримувачі гуманітарної допомоги, які порушили вимоги законодавства про гуманітарну допомогу, втрачають статус отримувача гуманітарної допомоги у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

10) у статті 15 "Прикінцеві положення":

а) назву викласти в такій редакції:

"Стаття 15. Прикінцеві та перехідні положення";

б) доповнити пунктами 3¹–3⁷ такого змісту:

"3¹. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування особи, визначені підпунктами "а", "б", "в", "г", "г", "д", "е", "є", "ж", "з", "и" пункту 5 статті 1 цього Закону, набувають статус отримувача гуманітарної допомоги незалежно від їх включення до Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги.

3². Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування:

набувачами гуманітарної допомоги, крім набувачів гуманітарної допомоги, визначених статтею 1 цього Закону, для задоволення потреб енергетики є військові адміністрації, суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, що провадять діяльність в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, а також підприємства, установи, організації, які є операторами об'єктів критичної інфраструктури, органи державної та місцевої влади, що потребують термінового відновлення та/або забезпечення стабільного електро- та/або газопостачання;

отримувачі гуманітарної допомоги для задоволення потреб енергетики за погодженням із центральним органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України, забезпечують передачу гуманітарної допомоги безпосередньо її набувачам з метою здійснення ними на безоплатній основі заходів із забезпечення енергетичної безпеки України;

порядок отримання гуманітарної допомоги для задоволення потреб енергетики від донорів, її зберігання, розподілу та передачі набувачам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3³. Тимчасово, на період проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, за спрощеним порядком, встановленим Кабінетом Міністрів України, визнаються гуманітарною допомогою транспортні засоби, кінцевими набувачами яких є військовослужбовці, для використання під час здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

3⁴. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, положення частини п'ятої статті 11 цього Закону не застосовуються до моменту забезпечення можливості подання звітності в електронній формі за допомогою автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги.

3⁵. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування за рішенням Кабінету Міністрів України може бути встановлено спрощений порядок обліку та контролю за розподілом і цільовим використанням гуманітарної допомоги.

3⁶. Встановити, що до транспортних засобів, визнаних гуманітарною допомогою у період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, екологічні норми, встановлені відповідно до Закону України "Про деякі питання ввезення на митну територію України та проведення першої державної реєстрації транспортних засобів", не застосовуються.

3⁷. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування до гуманітарної допомоги також відносяться товари (роботи, послуги), придбані благодійними організаціями, створеними у порядку, визначеному Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації", за кордоном та задекларовані ними при ввезенні на митну територію України як гуманітарна допомога, якщо такі товари (роботи, послуги) були безоплатно передані набувачам гуманітарної допомоги,

визначеним статтею 1 цього Закону, протягом 90 днів з моменту перетину кордону. У такому випадку благодійна організація під час придбання товарів (робіт, послуг) має статус донора, а з моменту ввезення їх на митну територію України – статус отримувача гуманітарної допомоги".

2. Частину восьму статті 7 Закону України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 25, ст. 252; 2014 р., № 43, ст. 2032) після слів "Збройних Сил України" доповнити словами "та інших утворених відповідно до закону військових формувань".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через один місяць з дня його опублікування, крім пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Дія абзацу третього частини другої статті 6, пунктів 3¹, 3², 3³, 3⁴ та 3⁷ статті 15 "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про гуманітарну допомогу" в редакції цього Закону поширюється на правовідносини, що виникли у період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Кабінету Міністрів України вжити заходів для забезпечення подання звітності в електронній формі за допомогою автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги з 1 січня 2024 року.

Президент України

м. Київ
8 листопада 2023 року
№ 3448-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ